

Mali Nikec 7+

pedagoško gradivo

avtorici mag. Barbara Hanuš, Urša Horjak

kazalo

o filmu	2
filmografski podatki	2
vsebina	2
o knjižni predlogi	5
René Goscinny	5
Jean-Jacques Sempé	6
iz prve roke / pogovor z režiserjem Laurentom Tirardom.....	7
izhodišča za pogovor pred ogledom filma	9
izhodišča za pogovor po ogledu filma	11
dodatne dejavnosti.....	13
umestitev v učni načrt.....	15
priporočena literatura in viri	16

o filmu

filmografski podatki

Mali Nikec, Le petit Nicolas, Francija/Belgija, 2009, 88', francoski, 35 mm, 1:1.85

režija Laurent Tirard

scenarij Laurent Tirard, Gregoire Vigneron

po knjižni predlogi René Goscinny in Jean-Jacques Sempé *Mali Nikec*

igrajo Maxime Godart, Valérie Lemerrier, Kad Merad, Sandrine Kiberlain, François-Xavier Demaison, Michel Duchaussoy, Daniel Prévost, Michel Galabru, Anémone, François Damians, Louise Bourgoin, Vincent Claude, Charles Vaillant, Victor Carles, Benjamin Averty

fotografija Denis Rouden

montaža Valérie Deseine

glasba Klaus Badelt

producent Olivier Delbosc, Marc Missonnier

distribucija Blitz Film & Video Distribution

žanr komedija

vsebina

Za malega Nikca je življenje popolno – starši ga imajo radi, z družino sijajnih prijateljev rešuje vsakdanje probleme, pa tudi v šoli nikoli ni dolgčas. Skratka, Nikec nima nobene želje, da bi se njegovo življenje kakorkoli spremenilo. Nekega dne pa sliši mimobežen pogovor med staršema, ki ga napelje na misel, da mama pričakuje otroka. To Nikcu seveda ni všeč, še več – pograbi ga panika in pričakuje le še najslabše! Dobil bo mlajšega bratca in njegovi starši zanj ne bodo imeli več časa, mogoče ga bodo peljali v gozd in ga tam celo pustili. Nekaj je treba ukreniti!

Nikec in njegovi prijatelji sklenejo, da se bodo uprli tej grozni usodi in napovejo vojno za Nikčev obstanek. A kaj ko se trudijo preveč: ko se lotijo pospravljanja po hiši, se to konča s še večjim neredom, Nikec pa si nakoplje mamino in očetovo jezo. Obupan se odloči spremeniti taktiko – navsezadnje ni on tisti, ki mora oditi, saj je bil prvi tu. S prijatelji poskušajo najeti gangsterja, ki bi nezaželenega prišleka ugrabil takoj po rojstvu. Ne uspe jim, a malim nadebudnežem idej ne zmanjka. In prav ko se zdi, da se jim bodo načrti posrečili, Nikec sreča sošolca, čigar mama je pravkar rodila. Imeti bratca je krasno, lahko ga naučiš vseh možnih reči! Nikec se zave tudi pozitivnih plati tega, da si starejši brat. Steče domov in pove staršema, da se je sprijaznil s prihodom malega bratca, da se pravzaprav celo veseli. Toda mama in oče mu začudena razložita, da je vse skupaj nesporazum: njegova mama sploh ni noseča, Nikčev sklep je bil preuranjen. Nikec je spet razočaran – ga starša res nikoli nočeta razveseliti? Za našega junaka pa presenečenj še ni konec! Se bo še naprej upiral nepredvidljivemu toku življenja ali ga bo sprejel in začel uživati v vsej njegovi lepoti?

o režiserju

Laurent Tirard je odraščal v občudovanju ameriških filmov. Režijo je študiral na Univerzi v New Yorku. Po študiju je delal kot bralec scenarijev za studio Warner Bros, naslednjih šest let pa je kot novinar za francosko revijo *Studio* opravljal intervjuje z mnogimi velikimi avtorji filma: od Woodyja Allena in Davida Cronenberga do bratov Coen in Larsa von Trierja. Objavil je tudi knjigo pogovorov z njimi, *Moviemakers' Mister Class: Private Lessons from the World's Foremost Directors*, ki je izšla v Franciji, Kanadi, Angliji, Italiji, Španiji in Braziliji.

Leta 1997 je zapustil revijo ter začel pisati scenarije za film in televizijo. V tem času je posnel dva kratka filma. Leta 2004 je napisal in režiral svoj prvi celovečerec **Mensonges et trahisons et plus si affinités**. V letu 2005 je kot koscenarist sodeloval pri zelo uspešnem filmu, romantični komediji **Kako se poročiti in ostati samski** (Prête-moi ta main), nato pa naslednje leto napisal scenarij za svoj drugi film, **Molière**, in ga režiral. Sledil je film po knjižni predlogi zelo uspešnih in znanih otroških zgodb, **Mali Nikec**.

filmografija:

2004 **Mensonges et trahisons et plus si affinités**

2005 **Molière**

2009 **Le petit Nicolas (Mali Nikec)**

festivali, nagrade (izbor)

Cinekid Amsterdam 2009, Castellinaria Bellinzona 2009 (nagrajen), Montreal 2010, Sprockets Toronto 2010, César Awards Francija (nagrada César), LIFFe 2010

kritike / o filmu so povedali

»V kombinaciji z lahkotnim, čeprav na trenutke bodičastim humorjem in nalezljivo karizmatično igralsko ekipo bo film prijetna izkušnja tako za otroke kot tiste starše, ki v sebi še vedno nosijo košček radožive otroške duše.«

- Matic Vrečko, Premiera

*»Film **Mali Nikec** je ravno prav smešen. Na stotine, na tisoče šolarjev ga bo najbrž vzljubilo.«*

- Bernard Besserglik, The Hollywood Reporter

*»**Mali Nikec** je lahkoten in humoren pogled na prekomerno delovanje otroške domišljije ter prekomerne odzive odraslih, ki se ubadajo s težavami v službi, šoli in družini. Film je eden tistih, "družini prijaznih", ki jih resnično pogledaš z užitkom in se poleg tega še dodobra nasmejiš.«*

- Celluloid Fun

»Avtorji z duhovitostjo, ki izhaja iz otroške domišljije, in s prepričljivo upodobitvijo fanta, katerega dobri nameni so obsojeni na propad, v gledalcu vzbudijo slo po pustolovščinah in vzdramijo občutja, ki jih imaš, ko si star okrog 12 let – s tem zarišejo čudovit otroški pogled na svet. Zraven vpletejo še norčavost in tisto na glavo postavljeno otroško logiko, po kateri se zamisel, da na pohoščeno namažeš pasto za čevlje, sploh ne sliši slabo.«

- Amber Wilkinson, Eye for Film

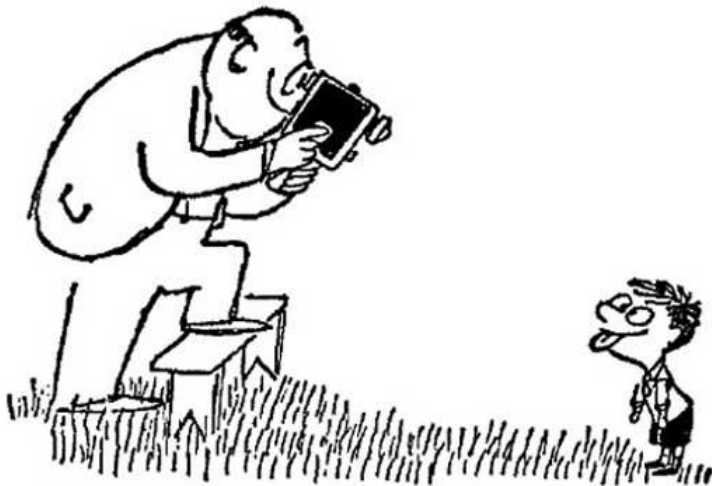
»Eden redkih filmov, ki gledalce odpelje nazaj v čas, ko so na svet gledali z očmi osnovnošolcev. Film za uro in pol dovoli pobeg iz realnosti vsem, ki mu to dovolijo, in v njih obudi spomin na čas, ko se je vse zdelo preprosto in brezskrbno. Potovanje nazaj v otroštvo pa je še bolj prijetno, saj ta komedija prav vsak prizor radodarno napolni z dogodki, ki gledalca spomnijo, da iz otroštva izhajajo mnogi najlepši trenutki življenja.«

- SON:sation

o knjižni predlogi

Mali Nikec se je rodil leta 1959. Njegova pot se začne v lokalnem časopisu *Sud-ouest Dimanche* in v prvih izdajah *Pilota*, popularnega stripa. Nikec je obkrojen z veliko prijatelji: Alec, ki ves čas jé; Geoffrey, kateremu oče kupi vse, kar si zaželi; Cuthbert, ki ga ne smejo udariti, ker nosi očala; Mary-Jane, edina deklica ... Tu so tudi odrasli: Nikčevi starši, učiteljica, zastrašujoči hišnik in drugi. Nikec je malce neroden fant, včasih tudi rad razgraja in ne ve, kako bi odgovoril na vprašanje, kaj bi rad v življenju počel. Čeprav so leta 2009 praznovali 50. obletnico rojstva **Malega Nikca**, je Nikec še vedno navihlan, prikupen mali deček in še vedno je med nami.

Film **Mali Nikec** je nastal po knjižni predlogi. Zgodbe o Nikcu je napisal francoski pisatelj René Goscinny, ilustriral jih je Sempé. Knjige si sposodimo v knjižnici in jih pred ogledom filma predstavimo učencem.

René Goscinny

Rodil se je v Parizu leta 1926 v družino s poljskimi in judovskimi koreninami. Njegova starša sta bila Stanisław Goscinny, kemijski inženir iz Varšave, in Anna Bereśniak-Gościnnia iz Chodorków, majhne vasice na sedanjem ozemlju Ukrajine. Stanisław in Anna sta se spoznala v Parizu in se poročila leta 1919. Dve leti po rojstvu Renéja so Gościnnyjevi migrirali v Buenos Aires, kjer je fant preživel srečno otroštvo. Že v šoli je v razredu vedno rad zabaval sošolce, verjetno zato, da bi nadomestil svoj sicer sramežljivi značaj. Sam je dejal: »*Bil sem šolski klovn, ampak bil sem dober učenec, zato me niso mogli izključiti.*«

Risati je začel zelo zgodaj, navdihovale pa so ga ilustrirane zgodbe, ki jih je rad prebiral. Decembra 1943, leto po maturi, je 17-letni Goscinny izgubil očeta, zato si je moral poiskati zaposlitev. Naslednje leto je dobil prvo službo kot pomočnik računovodje v tovarni pnevmatik. Kmalu so ga odpustili in postal je mladinski ilustrator v oglaševalski agenciji. Goscinny je leta 1945 z mamo zapustil Argentino in odšel v New York, kjer sta se pridružila stricu Borisu. Tu je začel z novo kariero. Odpotoval je v Francijo, da bi se izognil služenju vojaškega roka v Ameriki, in se pridružil francoski vojski. Postal je ilustrator polka ter risal ilustracije in posterje za vojsko.

Naslednje leto se je Goscinny vrnil v New York. Do leta 1948 je preživel najtežje obdobje v svojem življenju, saj je bil nekaj časa brez službe, sam in brez denarja. Opomogel si je in začel delati v malem studiu, kjer je spoznal ljudi iz revije *Mad*, kasneje pa postal umetniški direktor pri *Kunen Publishers*, kjer je napisal štiri knjige za otroke. V tem času je spoznal Josepha Gillaina, bolj znanega kot Jijé, in Mauricea de Beverea aka Morrisa, karikaturista in avtorja serije *Srečni Luka* (ki jo je Goscinny potem pisal od leta 1955 do svoje smrti v letu 1977). Spoznal je tudi Georgesesa Troisfontainesa, vodjo agencije World Press, ki ga je prepričal, naj se vrne v Pariz in dela zanj kot vodja kabineta. Vrnitev v Francijo na začetku petdesetih let je sprožila izjemno ustvarjalno obdobje. V tem času je nastalo nekaj najbolj vidnih likov, ki so aktualni še danes. Spoznal je tudi Alberta Uderzo in začelo se je dolgoletno in plodno sodelovanje. Najprej sta ustvarjala žensko revijo *Bonnes Soirées* in Goscinny je zanj napisal *Sylvie*. Nato sta ustvarila serijo *Jehan Pistolet* in *Luc Junior* v *La Libre Junior*, tedensko stripovsko prilogo francosko-belgijskemu časopisu *La Libre Belgique*.

Leta 1955 je Goscinny skupaj z Jeanom-Michelom Charlierjem, Albertom Uderzajem in Jeanom Hébradom ustanovil sindikat Edipress/Edifrance. Skupina je začela izdajati publikacije, kot so *Clairon* in *Pistolín*. Goscinny in Uderzo sta sodelovala v serijah *Bill Blanchart*, *Pistolet* in *Benjamin et Benjamine*. Pod psevdonimom Agostini je Goscinny napisal tudi *Malega Nikca* za Jean-Jacquesa Sempéja. Leta 1956 je Goscinny začel sodelovati z revijo *Tintin*. Tudi zgodnje skupno ustvarjanje z Uderzajem je nastalo prav za to revijo.

Med najbolj znanimi deli Renéja Goscinnija so: *Mali Nikec*, *Iznogud* (strip, ilustriral ga je Tabary), več stripov *Asterix* (ilustriral jih je Albert Uderzo), *Srečni Luka* (strip, risal ga je Maurice De Bevere, bolj znan kot Morris), *Umpah Pah* (strip, ki ga je ilustriral Albert Uderzo) in scenarij za risanke **Asterix**.

Jean-Jacques Sempé

Francoski karikaturist, znan preprosto kot Sempé, se je rodil 17. avgusta 1932 v Bordeauxu. Že kot mladenič je bil izključen iz šole; našel je delo kot prodajalec "od vrat do vrat", delal pa je tudi kot dostavljalet vin. Ko je bil star 18 let, se je prijavil za služenje vojaškega roka, še preden je bil vpoklican, saj je bil to "*edini prostor, kjer mi bodo ponudili službo in posteljo*", kot je razložil. Občasno je zabredel v težave, saj je v času straže risal. Ko so ga odpustili iz vojske, se je preselil v Pariz in začel ustvarjati z Goscinnyjem. Večino časa je preživel v Parizu. Kariero je ilustratorja je pričel v okviru francosko-belgijske stripovske industrije. Leta 1952 je osvojil svojo prvo nagrado, ki je bila namenjena spodbujanju mladih amaterskih umetnikov, da bi postali profesionalci. Njegovo delo se je večkrat pojavilo tudi na naslovnici revije *The New Yorker*.

Leta 1950 je Sempé postal znan po svojem liku, imenovanem Nikec. Deset let pozneje je bil strip *Mali Nikec* objavljen v reviji *Pilote*. To je bila za tisti čas v otroški literaturi malce nenavadna zgodba, saj je govorila o otroškemu vidiku doživljanja in izkušnji sveta. Jean-Jacques Sempé je eden glavnih francoskih ustvarjalcev risank, stripov in ilustracij.

iz prve roke / pogovor z režiserjem Laurentom Tirardom

Kako ste povezani z Malim Nikcem?

Mali Nikec je univerzalen, vsakdo se lahko poveže z njim. Vrnil me je v otroštvo, četudi se dogaja v nekem drugem času. Nasmejal me je, ob njem pa sem bil tudi malo nostalgichen. Všeč mi je, da je večslojen – na eni ravni je namenjen otrokom, na drugi odraslim. *Mali Nikec* je tudi poetičen. Prizor, v katerem se s svojo culo odloči zapustiti dom, me je res pretresel – tudi sam sem namreč nekoč želel storiti enako! Uspelo mi je narediti celo nekaj sto metrov! In kasneje je ta prigoda postala vodilo: če sem bil jezen, sem grozil, da odidem s svojim kovčkom, navajajoč *Malega Nikca*: »*Nekega dne se vrnem s kopico denarja in vsi se boste počutili res grozno.*« To je bil način, da se nisem jemal preveč resno.

Kako pojasnujete dejstvo, da sta Gosciny in Sempé vsem tako privlačna?

Z besedami je težko pojasniti, kako lahko tolikšna količina del zveni tako resnično. Kako sta se lahko Sempé in Gosciny dotaknila nečesa, kar je vsem tako pri srcu? Menim, da je to posebna lastnost umetnikov, saj čutijo naše skupno nezavedno. Ujela sta duhá, glasbo, ki prihaja skozi knjigo in se dotakne bralca. Za otroštvo gre in vsakdo se lahko prepozna v tej mešanici ironije in poezije, v tem pogledu na stvari tako s stališča otroka kot z vidika odraslega. Ko Spielberg naredi otroški film, je na stvari sposoben pogledati z otroške perspektive. Znova in znova sem gledal njegove filme, da bi doumel, kako mu to uspe: vsekakor ne gre za to, da bi kamero enostavno spustil na raven otroka. Gre za vprašanje, kako povedati zgodbo s stališča otrok, medtem ko sam ostaneš odrasel in nagovarjaš odrasle.

So vas begale mnoge podrobnosti, ko je prišlo do priprave filma? Kako ste se je lotili?

Doslej sem z umetniškega stališča odgovarjal le sebi in producentom, tokrat ni bilo tako. Že po prvem telefonskem klicu sem bil nekoliko preplašen zaradi gradiva. A če ste prestrašeni, se ne morete lotiti ničesar! Ne morete ves čas razmišljati le, kaj bi Sempé ali Gosciny mislila. Morate biti trmasti in upati, da bo ljudem všeč. Z Grégoirejem Vigneronom (ki vedno piše scenarije z mano) sva se zakopala v življenje in dela Sempéja in Goscinyja. Po pogovoru z Anne Gosciny sem skušal doumeti, kaj v zgodbah prihaja od Renéja osebno. Zavedal sem se, da je ključ te priredbe v njegovem življenju in delu. Tako sem poskusil doumeti, kdo je bil René Gosciny. Iskal je svoje mesto v družbi in tega se je lotil skozi smeh. Ko je bil še računovodja, se je zabaval z mislijo, da je drobec peska, ki lahko zaustavi kolesje vse mašinerije. Všeč mu je bil nered in odkril je, da je smeh tako obramba pred neudobjem v širši družbi kot način, da se vanjo vključiš. To sem prebral med vrsticami njegovih življenjepisov, reči, ki so ostale z mano. Ta fantič, ki išče svoje mesto v družbi, postane os, na kateri sloni vsa zgodba. V prvem prizoru Nikca vprašajo, kaj želi postati, ko bo velik, pa ne ve. Na koncu mu bo jasno. Iz te osrednje teme smo šli skozi ves opus del, razčlenili smo ga zgodbo za zgodbo, situacijo za situacijo, vrstico za vrstico. Morali smo sprejeti nekaj težkih odločitev, opustiti določene epizode, ki jih imamo vsi radi, če želimo narediti zgodbo celovito. Nekaj smo jih vendarle ohranili, denimo župnikov obisk, ki za zgodbo sicer ni pomemben, je pa za razvoj lika Clotaira. Vse skupaj smo rezljali dolge mesce, da smo dobili tekočo in konsistentno zgodbo, ki je postala prvi scenarij. Potem se nam je pridružil Alain Chabat. Povabili smo ga, ker smo si želeli, da bi igral očeta. Anne Gosciny – pa tudi mi ostali – meni, da je duhovni naslednik Renéja Goscinyja. Anne meni tudi, da je film **Asteriks in Obeliks: Mislija Kleopatra** narejen v duhu njenega očeta. Alaina smo potrebovali, da je prebral scenarij, ga odobril in mu dodal svoje prebliske – v besedilu, v zgodbi, svoje male ideje.

Prej ste omenili dve ravni razumevanja, eno za otroke in eno za odrasle. Kako ste delali na tem?

Ti dve ravni v izvirniku se mi zdita čudoviti. V Hollywoodu so morali scenaristi med letoma 1930 in 1950 ključne reči povedati med vrsticami, da bi se izognili cenzuri. Če danes gledamo te filme, se zavemo pomena teh vrstic, ki so na prvi pogled tako urejene in čiste. Obožujem to. Cenzura je omogočila takšen način pisanja. Pri *Malem Nikcu* sicer ni čisto tako: liki so urejeni in čedni. Vendar lahko začutiš njihove napake, njihove frustracije in nelagodje. Če bereš *Malega Nikca* otroku, ta ne bo dojel vsega, kar bo odkril odrasli bralec. To kaže na bogastvo in inteligentnost dela.

Kako ste vdihnili življenje likom?

Ponavadi ne pišem za posamezne igralce: pišem z likom v mislih. Tokrat mi je delala preglavice Nikčeva mati, saj je tako dolgočasna. Gre za mamo, ki ljubi svojega otroka: pripravlja kosila, okrega očeta, ko ta ponečedi kavč, včasih zažge pečenko in se potlej zaradi tega prička z očetom! Mnogo lažje je bilo narediti kompleksen očetov lik, saj smo se lahko poigrali z njegovimi družbenimi ambicijami in njegovim odnosom do šefa. A vendarle smo se morali na vsak način truditi, da mati ne bi izpadla plehko. Nekega dne sem prosil Gregoira, da si kot mati zamisli Valérie Lemerrier. Predstava o tej igralki nama je pomagala ustvariti lik. Z njeno naravno prismuknjenostjo smo bolje začutili frustracije, ki jih je ta gospodinja izkusila. Kako se je kot žena in mati počutila v petdesetih in šestdesetih, s svojimi lastnimi sanjami in željami – da bi se naučila voziti, se izobrazila in pridobila svojo samostojnost.

Nekateri liki so odsotni, drugi so bolj poudarjeni kot v knjigah. Kako ste se odločali?

V filmu nismo mogli uporabiti vseh likov iz knjig; znova smo morali izbirati, in to ni bilo vedno lahko. V filmu je denimo učiteljica ključna, saj je toliko prizorov posnetih v šoli in razred je bistvena lokacija. Tudi Starega Krompirjevca smo morali ohraniti, že zaradi imena in zato, ker očitno obstaja v nekem stavku. Babica je zabaven lik, vendar zanjo enostavno ni bilo prostora. Ohranili smo like, za katere smo vedeli, da jih lahko ohranimo v okvirju dvojne zgodbe, ki smo si jo zamislili – strahu pred zapuščenostjo in večerje s šefom za družbene ambicije staršev.

Nikec je nastal v letu 1950. Kako vam je uspelo izluščiti večne in splošne vidike zgodbe?

Nemogoče je pritisniti datum na *Malega Nikca*! Res je nastal v petdesetih, vendar ga mularija še danes bere. Presenetilo nas je tudi dejstvo, da svet, opisan v knjigah, v petdesetih še ni obstajal. Če beremo danes, pomislimo, kako dobro je bilo tedaj življenje. Nikoli ne naletimo na nezaposlenost, kriminal ali ločitve; družba je stabilna in vse je na svojem mestu. Opisana je idealna družba. Ne gre za resnični svet, ne v petdesetih in ne danes. Gre za pravljico. Če pogledamo na *Malega Nikca* v tej luči, je moral biti postavljen v preteklost, v svet, ki ne obstaja. Glede današnjih otrok bi lahko bila povest postavljena tudi v srednji vek, ali pa v vesolje. Mi smo zgodbo lahko prosto postavili približno v leto 1958, ko je Jacques Tati posnel film **Moj stric** – eno od filmskih referenc – in letnico nastanka *Malega Nikca*. A ni bistveno, če so notri avtomobili iz leta 1961, enostavno ni pomembno. Pomembna sta duh preteklosti, torej resničnost, porojena iz skupne domišljije, in podoba Francije v času med letoma 1945 in 1975, ko je imela enega najvišjih življenjskih standardov na svetu.

izhodišča za pogovor pred ogledom filma

Pred ogledom filma otrokom preberemo nekaj zgodb ali odlomkov iz zgodb *Mali Nikec*, po katerih je nastal film. Napisal jih je francoski pisatelj René Goscinny, ilustriral pa Sempé.

Preberemo prvo zgodbo iz knjige *Nikec – Drag spomin za vse življenje*, ki opisuje prihod fotografa v šolo. Fotografiranje je tudi uvodni prizor filma.

V zgodbi *Spričevala* marsikaj izvemo o sošolcih:

Klavdij je najslabši v razredu in učiteljica mora v vsako mesečno poročilo napisati kup stvari. Seveda Klavdijevi straši niso zadovoljni, ne dajo mu kolačev in tudi televizije ne sme gledati.

Na mojem papirju je pisalo: »Nemiren otrok, pogosto je raztresen. Lahko bi bil boljši.«

Na Edijevem: »Raztresen učenec, rad se pretepa s tovariši. Lahko bi bil boljši.«

Pri Rafku pa: »Med poukom piska na piščalko, ki smo mu jo že večkrat zaplenili. Lahko bi bil boljši.«

Le Nejc ne bi mogel biti boljši. Nejc je daleč najboljši in učiteljičin miljenček. Ravnatelj nam je njegovo mesečno poročilo posebej prebral: »Marljiv in prizadeven. Inteligenten. Uspel bo.«

DELOVNI LIST

Učencem preberemo še katero izmed zgodb po izbiri. Pomembno je, da si pred ogledom filma ustvarijo svoje podobe literarnih likov. Po branju zgodb in odlomkov učencem razdelimo **delovne liste** (na naslednji strani). Ogledajo si fante na sliki. Povemo jim, da so v filmu tako prikazani fantje, o katerih smo pravkar brali. Ob imena naj vpišejo, kaj so o njih izvedeli ob poslušanju: po potrebi znova preberemo nekatere odlomke.

»To so Nikec in njegovi prijatelji. Kaj ste izvedeli o njih? Ob imena fantov vpišite njihove značilnosti.«

Nikec:

_____

_____

_____

Alceste:

_____

_____

_____

Bogomir:

_____

_____

_____

Klavdij:

_____

_____

_____

Nejc:

_____

_____

_____

Edi:

_____

_____

_____

Rudi:

_____

_____

_____

Joahim:

_____

_____

_____

izhodišča za pogovor po ogledu filma

Po ogledu filma vsak učenec dopolni svoj delovni list. Film ponuja izhodišče za pogovor o različnih temah.

Kaj bom, ko odrastem?

Film se začne z vprašanjem: »Kaj boste postali, ko odrastete?«

Alcest, ki tako rad je, bi rad postal minister, da bi pogosto hodil na sprejeme.

Bogomir, ki ima bogatega očeta, bo delal z očetom.

Klavdij, ki nikoli nič ne zna, ima rad kolesa. Rad bi postal prvak v kolesarstvu.

Rafko bi bil rad policist – tako kot njegov oče.

Nikčev oče pravi, da si je v njegovih letih želel postati nogometaš. Ali morda prvak v plavanju. Ali v kolesarstvu.

Kaj pa mama? Ona si je vedno želela biti le mama.

Nikec pravi, da je njegovo življenje fantastično, zato ne ve, zakaj bi si sploh želel, da se kaj spremeni. Kaj pa si želijo postati učenci v našem razredu? Pogovarjajmo se o poklicih ali o tem, kako si otroci predstavljajo svoje življenje, ko odrastejo.

Odnosi v razredu

Za šolo, ki jo obiskuje Nikec, je značilno, da jo obiskujejo le fantje. Kdo je v njihovem razredu najbolj priden? Kdo najmanj zna?

Fantje se imajo zelo radi, a se pogosto tudi pretepajo. Zakaj ne marajo Nejca? Ali ima tudi učiteljica, ki pride nadomeščat njihovo bolno učiteljico, do Nejca enak odnos?

Kako pa je v našem razredu? Pogovarjamo se o tem, kdo najpogosteje sodeluje pri pouku, koga najbolj upoštevamo, kdo zna zgladiti prepir, kdo najbolje igra nogomet, kdo dobro riše, kdo rad nastopa ... Primerjajmo, kako poteka pouk pri nas in kako v šoli, ki jo obiskuje Nikec.

Smo se mi naučili svoje nesporazume reševati drugače kot s pestmi? Kako?

Odnosi v družini

Nikčeva mama in oče se včasih spreta, včasih pa se imata zelo rada. Kako si pomagata? Kaj dela oče in kaj mama? Zakaj si oče želi, da bi povabil svojega šefa? Kako se oče razume s sosedom?

V družini se zgodi veliko smešnih dogodkov. Pomislimo, kdaj je bilo najbolj zabavno pri nas doma. Ali se znamo nasmejati na svoj račun?

Vsak naj opiše en smešen dogodek – ali iz filma ali takega, ki ga je doživel sam.

Pričakovanje dojenčka

Kako se fantje odzovejo na novico, da je njihov sošolec dobil brata?

Česa se boji Nikec? Zakaj si ne želi dojenčka?

Zakaj pa si kasneje zaželi, da bi dobil brata? Kaj bi ga učil?

Ali Nikec res dobi brata? Kakšen je njegov odnos do deklic? Se rad igra s puncami?

Pogovarjajmo se o ljubosumju. Če nismo edinci, je treba stvari deliti. Kaj pa je dobrega v tem, če imamo mlajšega brata ali sestro? Kateri trenutki z njim/njo so najbolj prijetni, zabavni, kaj delamo skupaj?

dodatne dejavnosti

Katera čustva poznamo?

V filmu so duhovito prikazani zelo različni odzivi na dogodke. Nikec in njegovi prijatelji, mama in oče, učiteljica in ravnatelj izražajo različna čustva: žalost, jezo, strah, ljubosumje, veselje ...

Pogovarjajmo se o čustvih.

Zakaj je bilo učiteljico strah?

Kako se je počutila mama, ko je pripravljala večerjo za očetovega šefa?

Kako se je počutila mama, ko se je učila voziti avto?

Kako se je počutil Nikec, ko se je igral s puncami?

Kako se je počutil Nikec, ko je uničil mamin šopek?

Kako se je počutil Nikec, ko je odšel od doma?

Kako se je počutil Nejc, kadar je vse znal?

Kako se je počutil Nejc, ko so ga sošolci zasmehovali?

Kdaj smo mi žalostni, veseli, jezni, ljubosumni ...?

Kako se počutimo, kadar smo žalostni, veseli, jezni, ljubosumni, nas je strah?

V knjigah iz zbirke *Tvoji občutki* nam Brian Moses ponuja zanimive primerjave:

*Kadar sem jezen, se počutim kot ... vulkan, ki bo vsak čas izbruhnil,
ekonom lonec, ki ga bo vsak čas razneslo,
bik, ki je ponorel v trgovini s porcelanom,
balon, ki bo vsak čas počil ...*

Pripravimo nedokončane stavke na samolepilnih lističih:

Kadar sem žalosten/žalostna, se počutim kot ...

Kadar sem prestrašen/a, se počutim kot ...

Kadar sem ljubosumen/ljubosumna, se počutim kot ...

Učenci dokončajo stavke in jih prilepijo na tablo ali steno. Potem jih vprašamo, kaj jim najbolj pomaga. Preberemo nekaj rešitev iz knjig *Tvoji občutki*.

Na samolepilne lističe druge barve zdaj učenci pišejo, kaj storijo, kadar jih je strah, so žalostni, so jezni ... Te samolepilne lističe prilepimo poleg prvih.

Kadar se v razredu zgodi nekaj takega, da se nekdo razjezi, prestraši, postane žalosten, pogledamo na listke, ali mu morda lahko pomaga katera izmed zamisli, ki smo jih zapisali.

Knjiga – film

V razred prinesemo knjige o Nikcu, ki jih je napisal René Goscinny. Preberemo katero izmed zgodb.

Pogovarjamo se, kako je bilo, ko so učenci poslušali te zgodbe, še preden smo si ogledali film, in kako je zdaj, ko so te literarne like videli v filmu. Učenci naj primerjajo svoje predstave teh oseb s podobami igralcev.

Kdaj jim je bilo bolj zanimivo poslušati zgodbe? Pred ogledom filma ali po njem? Zakaj?

Ustvarjanje stripov

René Goscinny si je zamislil priljubljene like iz stripov Asterix, Iznogud, Billy the Kid, Srečni Luka in drugih.

Zgodbe o Nikcu temeljijo na dialogih, zato poskusimo nekatere najbolj smešne dogodke prikazati v preprostih stripih.

Pogovorimo se o značilnostih stripa, izberimo primerne odlomke in ustvarimo svoje stripe.

Čarobni napitek, ki ti da moč

Nikec in njegovi prijatelji poskušajo zaslužiti denar s prodajo čarobnega napitka. Kaj so dali vanj?

Vsak učenec sestavi svoj domišljjski recept za čarobni napitek.

umestitev v učni načrt

slovenščina

Filmsko vzgojo povežemo s poukom književnosti. Otroke spodbujamo, da preberejo knjige o Nikcu ali posamezne zgodbe iz teh knjig.

Film nudi veliko možnosti za oznako oseb.

spoznavanje okolja

Film omogoča pogovor o različnih temah s področja spoznavanja okolja: poklici, mi med seboj – odnosi v družini in v razredu, pričakovanje dojenčka, naši občutki.

likovna vzgoja

Spoznavamo stripe, ki sta jih ustvarjala René Goscinny ali Jean-Jacques Sempé, in izdelujemo svoje.

francoščina

Za učence ali dijake, ki se učijo francoščino, je na spletni strani na voljo tudi pedagoško gradivo v francoskem jeziku. Najdete ga tudi na www.kinodvor/kinobalon.si.

priporočena literatura in viri

leposlovna dela:

V razred prinesemo knjige o Nikcu, ki jih je napisal René Goscinny, ilustriral pa Sempé:

Nikec (prevedel Tomaž Šalamun, Ljubljana: Mladinska knjiga, 1996),

Nikec in prijatelji (prevedel Aleš Berger, Ljubljana: Mladinska knjiga, 1999),

Nikec na počitnicah (prevedel Aleš Berger, Ljubljana: Mladinska knjiga, 2000),

Nikec gre spet v šolo (prevedel Aleš Berger, Radovljica: Didakta, 2006),

Nikec v cirkusu (prevedel Aleš Berger, Radovljica: Didakta, 2007),

Nikec je najboljši (prevedel Aleš Berger, Radovljica: Didakta, 2007),

Nikec preganja dolgčas (prevedel Aleš Berger, Radovljica: Didakta, 2008),

Mali veliki Nikec (prevedel Aleš Berger, Radovljica: Didakta, 2008).

René Goscinny je avtor mnogih stripov, ki so jih ilustrirali Albert Uderzo, Morris in Jean Tabary. Ti stripi so v prevedeni v veliko jezikov in priljubljeni tudi med slovenskimi bralci. Oglejmo si jih!

poučna dela:

Med stripi francoskih avtorjev je priljubljena serija zgodb *Takšno je življenje* (besedilo Dominique de Saint Mars, ilustracije Serge Bloch, prevedla Milena Pivec, izdala založba Obzorja, Maribor, 1999). V seriji sta izšli tudi knjigi *Očka in mama se prepirata* ter *Blaž je ljubosumen*. Obe knjigi odpirata pogovor o dogodkih, ki jih vidimo tudi v filmu **Mali Nikec**. Zgodbe iz zbirke *Takšno je življenje* nam pomagajo razumeti, da imajo tudi otroci težave. Vedno ponujajo rešitev in možnost, da ob skupnem branju z otrokom sami poiščemo še boljše rešitev problema.

Pogovor o čustvih nam bodo olajšale knjige iz zbirke *Tvoji občutki* – napisal jih je Brian Moses, ilustriral Mike Gordon (prevod Sabina Žgajnar Meze, Ljubljana, Grlica, 2006). V zbirki so izšli naslednji naslovi: *Žalost, Jeza, Strah* in *Ljubosumje*.

Oglejmo si še knjigo *Ljubezen, sovraštvo in druga čustva*, ki je izšla v zbirki *Spregovorimo* (napisala Pete Sanders in Steve Myers, ilustriral Mike Lacy, prevedla Simona Leitgeb, Ljubljana, DZS, 1999).